

Detské ihrisko

Vonkajší svet hier.

Kľúčové slová:

vorivosť, spolupráca, inžinierstvo, dizajn, udržateľnosť, hra

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

Táto aktivita pozýva žiakov, aby navrhli a postavili vlastné kreatívne ihrisko, pričom budú premýšľať nad udržateľnosťou, inkluzívnosťou a významom verejných priestorov. Prostredníctvom praktickej stavby, tímovej práce a riadenej reflexie budú skúmať funkciu ihrísk v živote komunity a naučia sa, ako premyslené plánovanie môže viesť k radostným, inkluzívnym a ekologickým priestorom pre hru. Na konci aktivity budú žiaci schopní:

- identifikovať znaky udržateľného dizajnu,
- spolupracovať pri vytváraní ideálneho priestoru na hru.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávania príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodickej príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- LEGO kocky rôznych veľkostí, tvarov a farieb (vrátane koliesok, spojok, základných platforiem)
- papier, fixky, pastelky, nožnice, lepidlo
- recyklované materiály ako kartón, plastové fľaše, vrchnáky, obaly
- pravítka alebo meracie pásma (na odhad priestoru a proporcií)
- referenčné fotografie rôznych ihrísk z celého sveta

Poznámka: Povzbudzujte žiakov, aby kreatívne využívali dostupné materiály. Ak LEGO kocky nie sú k dispozícii, môžu použiť základné výtvarné potreby a vytvoriť nápady pomocou kresieb alebo ručne vyrobených modelov.

Úvod:

Začnite otázkami: Ako vyzerá vaše obľúbené ihrisko? Ako sa tam najradšej hráte? Čo ho robí zábavným, bezpečným alebo zaujímavým?

Pomocou fotografií skutočných ihrísk predstavte rôzne typy prvkov – šmykačky, preliezačky, hojdačky, balančné kladiny, tienisté miesta a pod.

Potom nasmerujte diskusiu na tému udržateľnosti: Čo sa stane, ak je ihrisko príliš horúce? Čo, ak nie je bezpečné alebo prístupné pre všetky deti?

Predstavte myšlienku, že dobré ihrisko má ponúkať nielen zábavu, ale zároveň byť šetrné k prírode a otvorené pre každého.

Postup:

Prípravná fáza

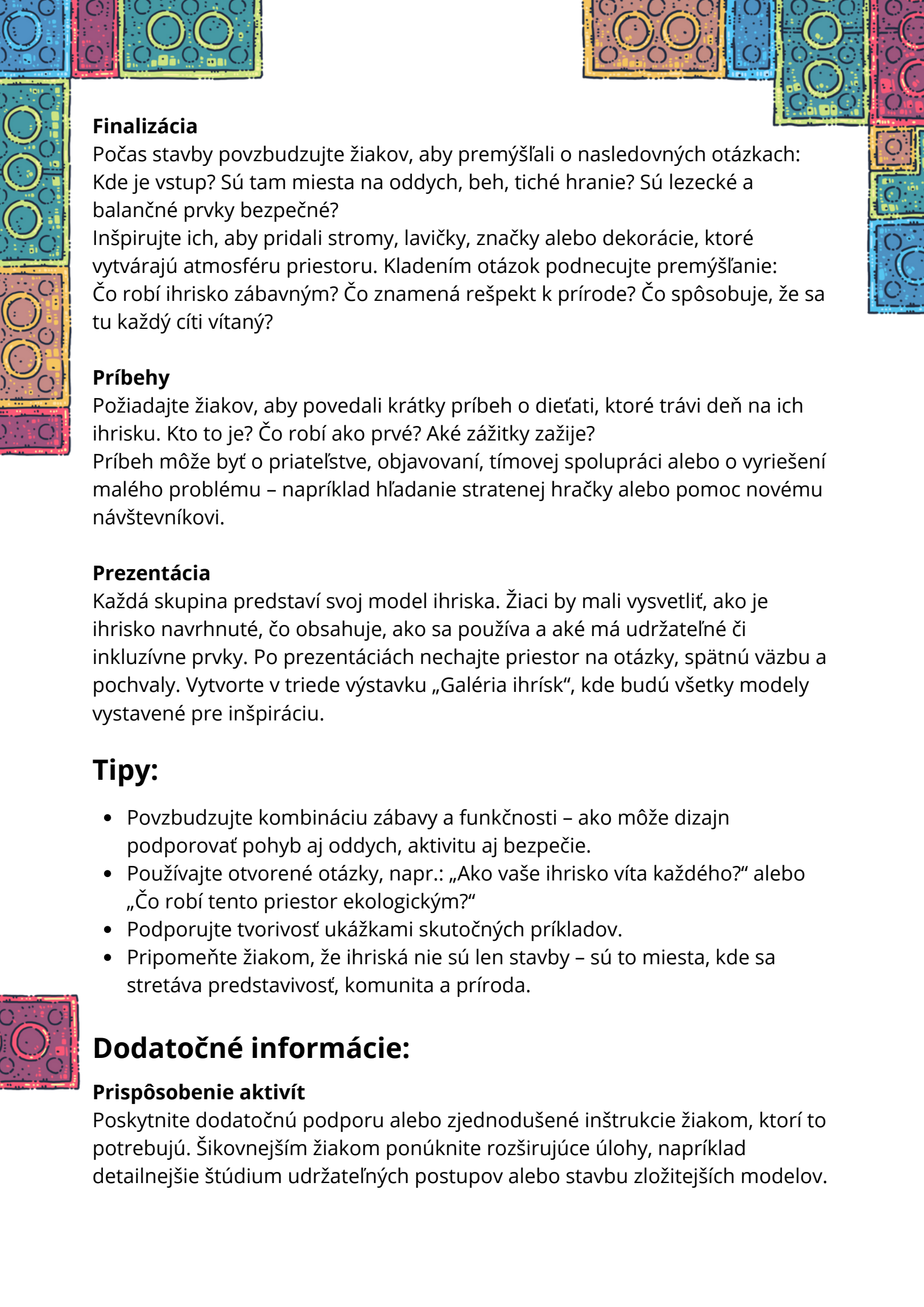
Začnite krátkou skupinovou diskusiou: Aké prvky ihriská obsahujú? Kto ich využíva? Prečo sú dôležité v mestách a obciach?

Ukážte príklady udržateľných ihrísk – takých, ktoré využívajú recyklované materiály, solárne osvetlenie, prirodzený tieň alebo bezbariérové prístupy a tiché zóny. Požiadajte žiakov, aby si predstavili ihrisko, ktoré je zároveň zábavné, ekologické a inkluzívne

Konštruovanie

Rozdeľte žiakov do malých skupín. Každá skupina:

- nakreslí návrh ihriska na papier a identifikuje jeho prvky.
- postaví ihrisko z LEGO kociek a recyklovaných materiálov.
- zahrnie aspoň jeden prvok udržateľnosti alebo inkluzívnosti (napr. solárne osvetlenie, rampa pre vozíčkarov, tienistá oddychová zóna).
- navrhne, ako ihrisko využijú deti rôzneho veku či schopností.

Finalizácia

Počas stavby povzbudzujte žiakov, aby premýšľali o nasledovných otázkach: Kde je vstup? Sú tam miesta na oddych, beh, tiché hranie? Sú lezecké a balančné prvky bezpečné?

Inšpirujte ich, aby pridali stromy, lavičky, značky alebo dekorácie, ktoré vytvárajú atmosféru priestoru. Kladením otázok podnecujte premýšľanie: Čo robí ihrisko zábavným? Čo znamená rešpekt k prírode? Čo spôsobuje, že sa tu každý cíti vítaný?

Príbehy

Požiadajte žiakov, aby povedali krátky príbeh o dieťati, ktoré trávi deň na ich ihrisku. Kto to je? Čo robí ako prvé? Aké zážitky zažije?

Príbeh môže byť o priateľstve, objavovaní, tímovej spolupráci alebo o vyriešení malého problému – napríklad hľadanie stratenej hračky alebo pomoc novému návštevníkovi.

Prezentácia

Každá skupina predstaví svoj model ihriska. Žiaci by mali vysvetliť, ako je ihrisko navrhnuté, čo obsahuje, ako sa používa a aké má udržateľné či inkluzívne prvky. Po prezentáciách nechajte priestor na otázky, spätnú väzbu a pochvaly. Vytvorte v triede výstavku „Galéria ihrísk“, kde budú všetky modely vystavené pre inšpiráciu.

Tipy:

- Povzbudzujte kombináciu zábavy a funkčnosti – ako môže dizajn podporovať pohyb aj oddych, aktivitu aj bezpečie.
- Používajte otvorené otázky, napr.: „Ako vaše ihrisko víta každého?“ alebo „Čo robí tento priestor ekologickým?“
- Podporujte tvorivosť ukážkami skutočných príkladov.
- Pripomeňte žiakom, že ihriská nie sú len stavby – sú to miesta, kde sa stretáva predstavivosť, komunita a príroda.

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotíte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Doplnkové aktivity

- Spojte aktivitu s pobytom na školskom dvore – môže niektorý nápad ožiť aj v skutočnosti?
- Pozvite architekta, krajinného dizajnéra alebo mestského plánovača, aby porozprával o tom, ako sa ihriská navrhujú.
- Navštívte existujúce ihrisko a spoločne analyzujte jeho prvky: Čo sa žiakom páči a čo nie?

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Príroda (skúmanie materiálov, fyzikálnych síl v herných prvkoch, interakcia človeka s vonkajším prostredím)

Umenie (dizajn, tvorivosť, konštruovanie)

Spoločnosť (verejné priestory, inkluzívnosť, udržateľnosť)

Jazyk (rozprávanie príbehov, diskusia, prezentačné zručnosti)

Zdravie a pohyb (pohyb, hodnota aktívnej hry a zdravia)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 3:** Kvalita zdravia a života – žiaci navrhujú priestory podporujúce pohyb, oddych a radosť pre všetky deti.
- **SDG 4:** Kvalitné vzdelávanie – žiaci sa učia prakticky, spolupracujú a reflektujú výzvy a hľadajú riešenia.
- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity – aktivita podporuje myslenie o verejných priestoroch ako inkluzívnych, prístupných a ekologických.
- **SDG 12:** Zodpovedná spotreba a výroba – žiaci premýšľajú, ako využívať recyklované a prírodné materiály tvorivo a zmysluplne.